

**รายงานการเฝ้าระวังโรคติดต่อที่นำโดยแมลงและโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน
กลุ่มงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร**

สถานการณ์และการเฝ้าระวังโรคในปี 2555

1. โรคไข้เลือดออก

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกระดับประเทศ

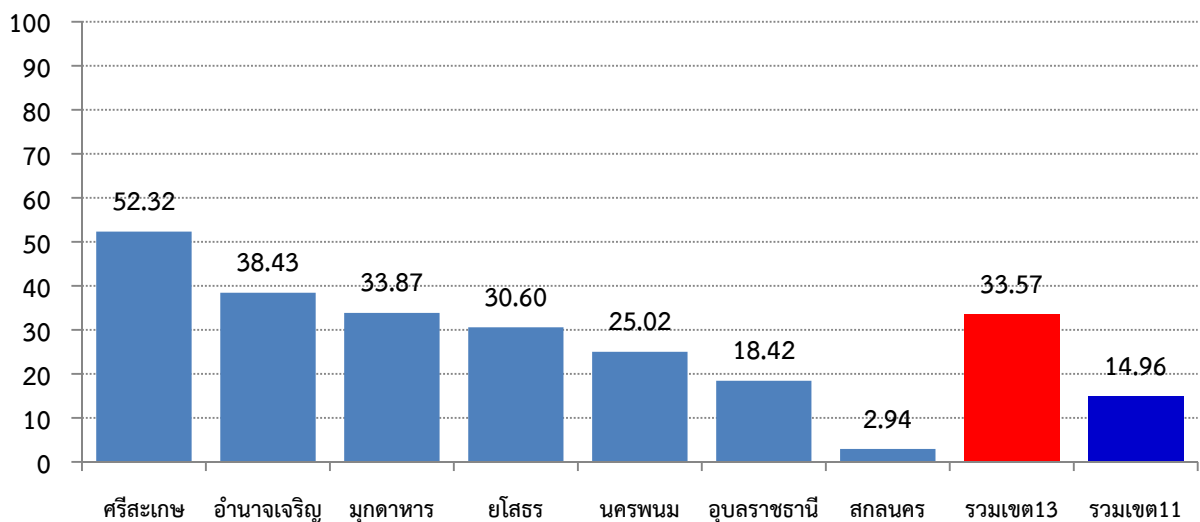
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2555 ประเทศไทยมีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวน 32,409 ราย อัตราป่วย 50.74 ต่อประชากรแสนคน มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต 32 ราย (ภาคกลาง 10 ราย ภาคใต้ 5 ราย ภาคเหนือ 8 ราย และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9 ราย) อัตราป่วยตายร้อยละ 0.10 ผู้ป่วยตายส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 10-34 ปี จำนวน 19 ราย โดยพบในกลุ่มอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 1 ราย

ในระดับภาค อัตราป่วยสะสมในระดับภาค พบว่า ภาคใต้ อัตราป่วยสูงสุด 67.81 ต่อประชากรแสนคน (6,030 ราย) รองลงมา คือ ภาคกลาง อัตราป่วย 55.98 ต่อประชากรแสนคน (12,104 ราย) ภาคเหนือ อัตราป่วย 44.24 ต่อประชากรแสนคน (5,215 ราย) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อัตราป่วย 42.00 ต่อประชากรแสนคน (9,060 ราย) ตามลำดับ

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกระดับเขตตรวจราชการฯ 11 และ 13

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2555 **เขตตรวจราชการฯ 13** พบว่า จังหวัดศรีสะเกษ มีรายงานจำนวนผู้ป่วย 760 ราย รองลงมา คือ อุบลราชธานี จำนวน 334 ราย ยโสธร จำนวน 165 ราย และอำนาจเจริญ จำนวน 143 ราย และเมื่อเปรียบเทียบอัตราป่วย พบว่า จังหวัดศรีสะเกษ มีอัตราป่วยสูงสุดเท่ากับ 52.32 รองลงมา คือ อำนาจเจริญ ยโสธร และอุบลราชธานี อัตราป่วยเท่ากับ 38.43, 30.60 และ 18.42 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์โรคในเขตสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 พบว่าจังหวัดยโสธร มีอัตราป่วยอยู่อันดับที่ 4 ดังรูปที่ 1 และมีรายงานผู้ป่วยตายที่จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ จังหวัดละ 1 ราย

**รูปที่ 1 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออกรายจังหวัด เขตฯ 11, 13
ปี พ.ศ.2555 (7 สิงหาคม 2555)**

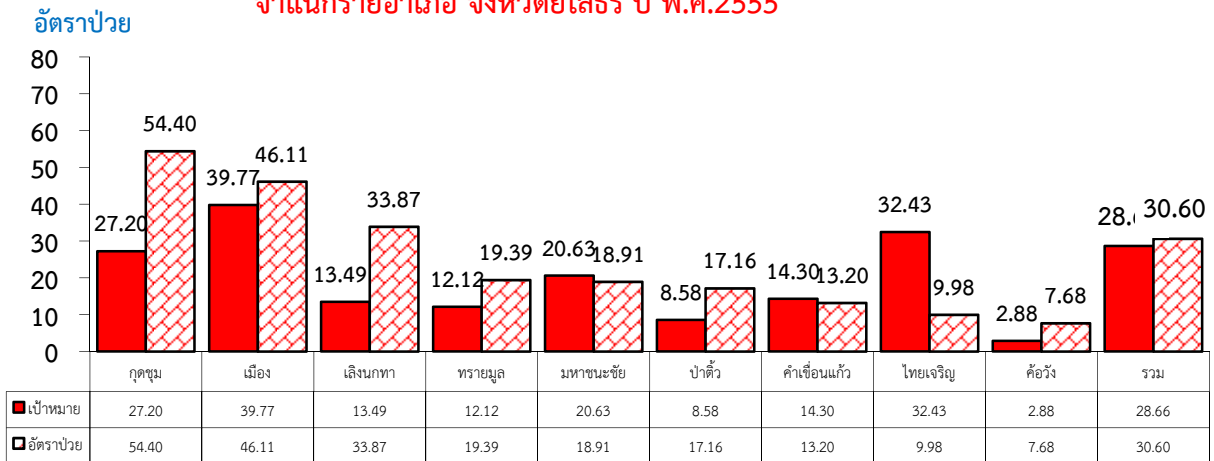
สถานการณ์โรคไข้เลือดออกจังหวัดยโสธร

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 165 ราย อัตราป่วย 30.60 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศชาย 93 ราย เพศหญิง 72 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.29 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี จำนวน 53 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี, 5-9 ปี และ 25-34 ปี จำนวน 47, 38 และ 12 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด คือ นักเรียน จำนวน 128 ราย รองลงมา คือ ในปกครอง และรับจ้าง จำนวน 11, 8 และ 8 ราย ตามลำดับ พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 86 ราย

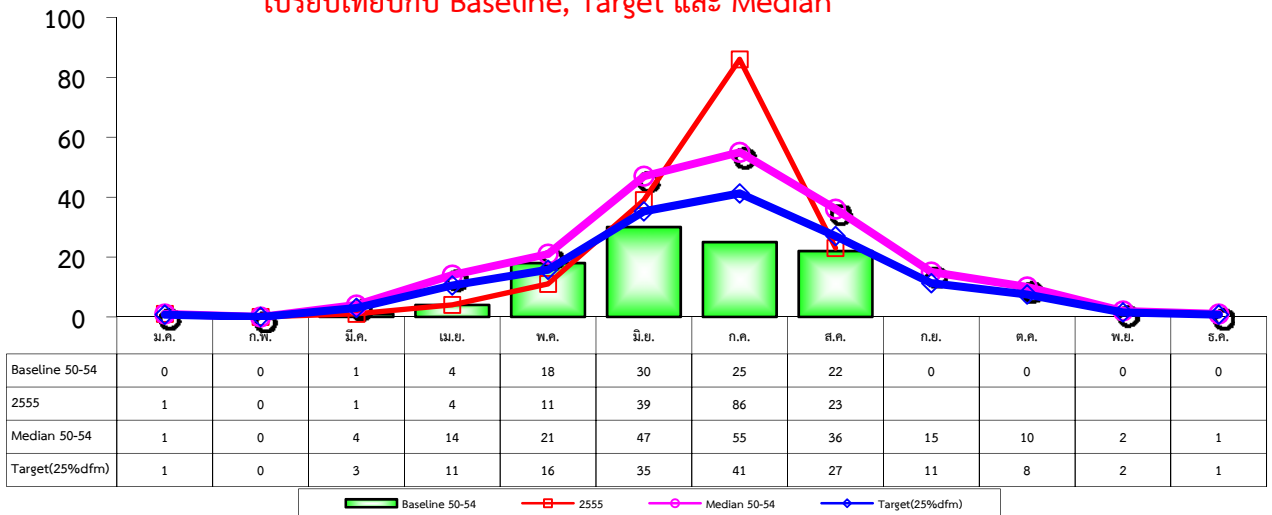
อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ กุดชุม อัตราป่วย 54.40 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ เมืองเลิงนกทา ทราญมูล มหาชนะชัย ป่าดิว คำเขื่อนแก้ว ไทยเจริญ และค้อวัง อัตราป่วย 46.11, 33.87, 19.39, 18.91, 17.16, 13.2, 9.98, 7.68 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออกเปรียบเทียบเป้าหมาย จำแนกรายอำเภอ จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555

จากสถานการณ์โรค พบว่า มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวน 165 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลกับค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี จำนวนผู้ป่วยสูงกว่าเป้าหมายเกณฑ์ชี้วัดอัตราป่วย ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 แสดงจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก รายเดือน จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบกับ Baseline, Target และ Median

สถานการณ์โรคภัยอำเภอ

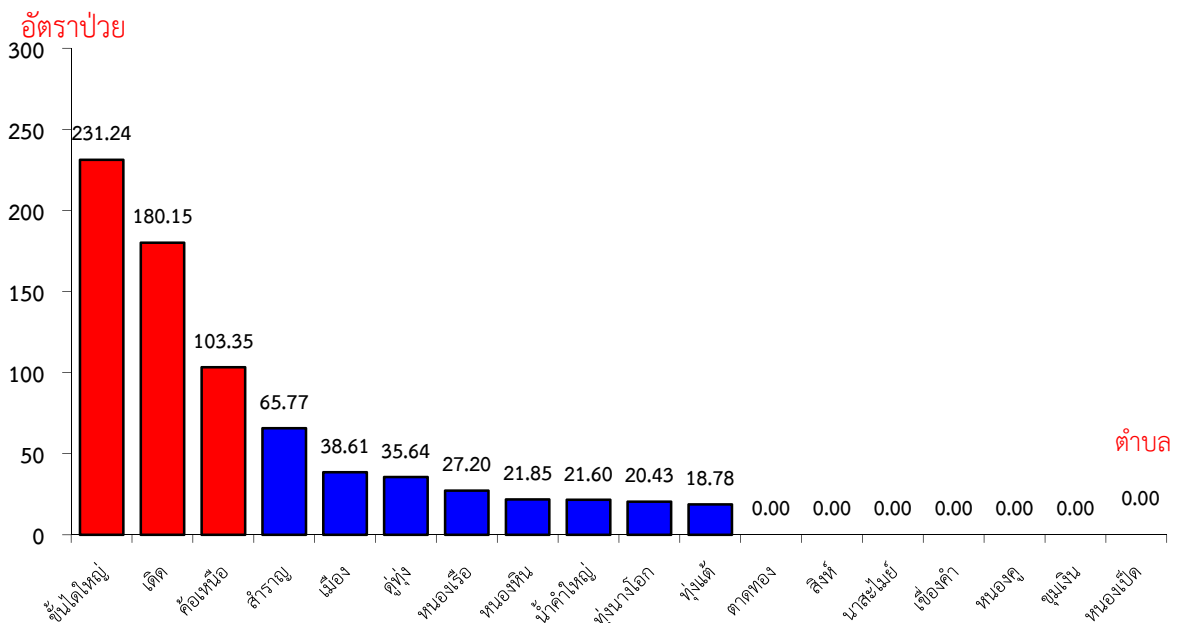
อำเภอเมือง

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 60 ราย อัตราป่วย 46.11 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

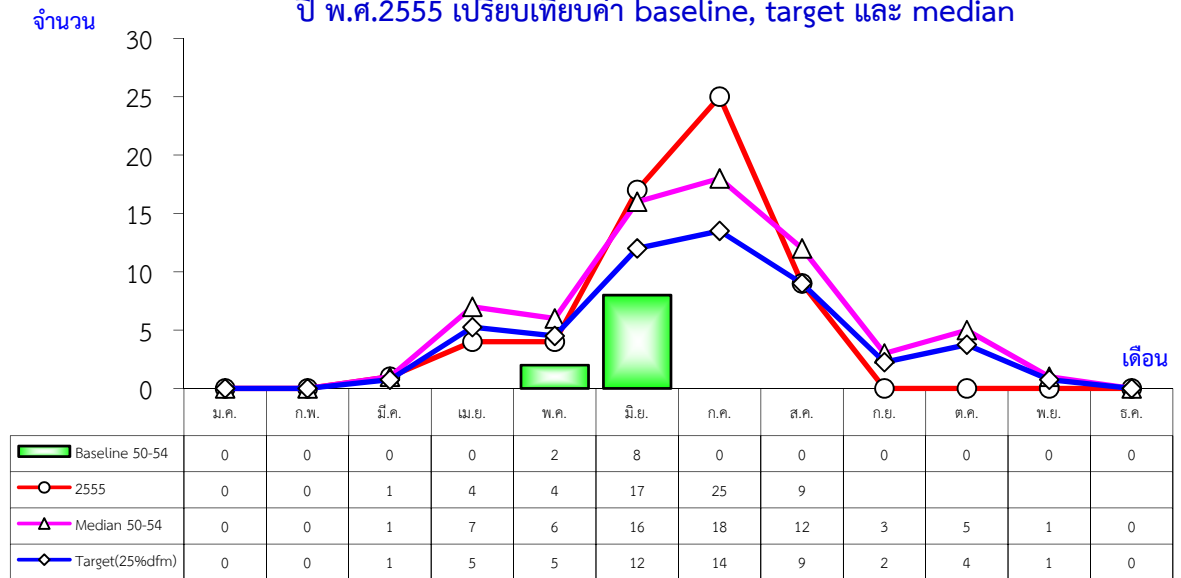
พบผู้ป่วยเพศชาย 38 ราย เพศหญิง 22 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.73 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี จำนวน 25 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี, 5-9 ปี และ 0-4 ปี จำนวน 17, 11 และ 4 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด คือ นักเรียน จำนวน 45 ราย รองลงมา คือ รับจ้าง ในปกครอง และทหาร/ตำรวจ จำนวน 5, 4 และ 2 ราย ตามลำดับ พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 25 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ชั้นไต่ใหญ่ อัตราป่วย 231.24 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ เด็ด ค้อเหนือ สาราย เมือง ตู้ง หนองเรือ หนองหิน น้ำคำใหญ่ ทุ่งนางโอก และทุ่งแต่ อัตราป่วย 180.15, 103.35, 65.77, 38.61, 35.64, 27.2, 21.85, 21.6, 20.43 และ 18.78 ต่อประชากรแสนคน ดังรูปที่ 4 และแนวโน้มการระบาดของโรคสูงกว่าเป้าหมายการดำเนินงานและสูงกว่าค่ามัธยฐานรายเดือนระหว่างเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2555 ดังรูปที่ 5

รูปที่ 4 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออกจำแนกรายตำบล
อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ปี 2555

รูปที่ 5 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

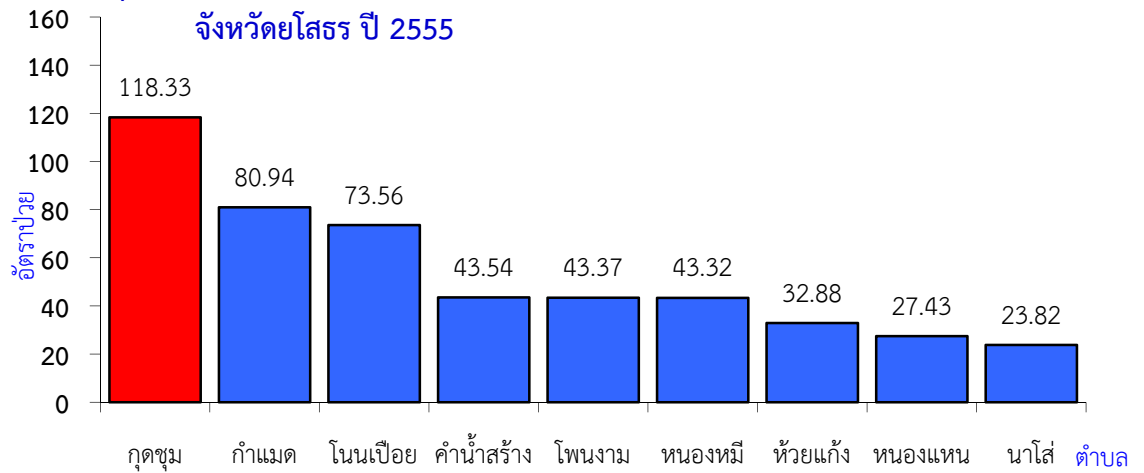
อำเภอกุดชุม

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 36 ราย อัตราป่วย 54.40 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

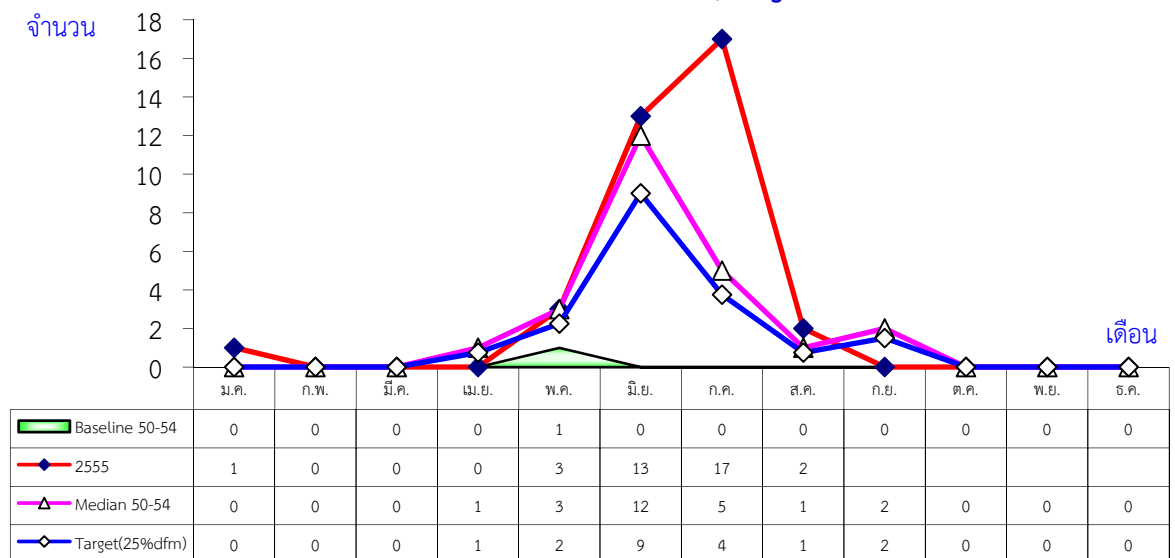
พบผู้ป่วยเพศชาย 20 ราย เพศหญิง 16 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.25 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี จำนวน 10 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี, 10-14 ปี และ 25-34 ปี จำนวน 9, 8 และ 7 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด คือ นักเรียน จำนวน 27 ราย รองลงมา คือ เกษตร รับจ้าง และรับราชการ จำนวน 5, 2 และ 2 ราย ตามลำดับ พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 17 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ กุดชุม อัตราป่วย 118.33 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กำแมต โนนเปือย คำน้ำสร้าง โพนงาม หนองหมี ห้วยแก้ง หนองแหน และนาไส้ อัตราป่วย 80.94, 73.56, 43.54, 43.37, 43.32, 32.88, 27.43 และ 23.82 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 6 และแนวโน้มการระบาดของโรคสูงกว่าค่ามัธยฐานในเดือนมกราคม มิถุนายน กรกฎาคม และสิงหาคม 2555 ดังรูปที่ 7

รูปที่ 6 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออกจำแนกรายตำบล อำเภอภูซุ่ม

รูปที่ 7 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอภูซุ่ม จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

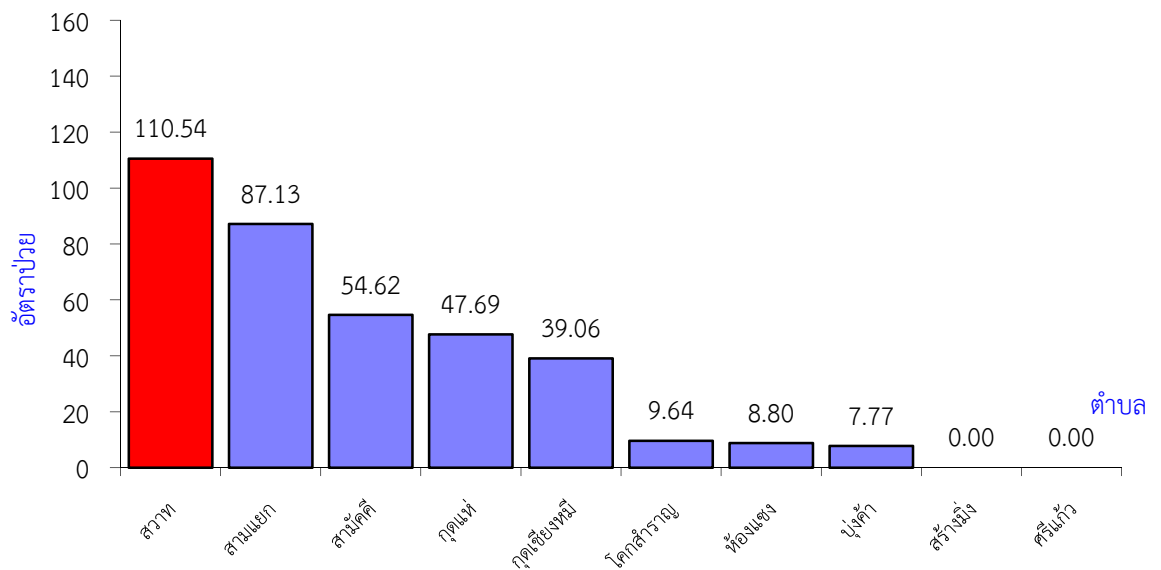
อำเภอเลิงนกทา

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสมจำนวนทั้งสิ้น 32 ราย อัตราป่วย 33.87 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

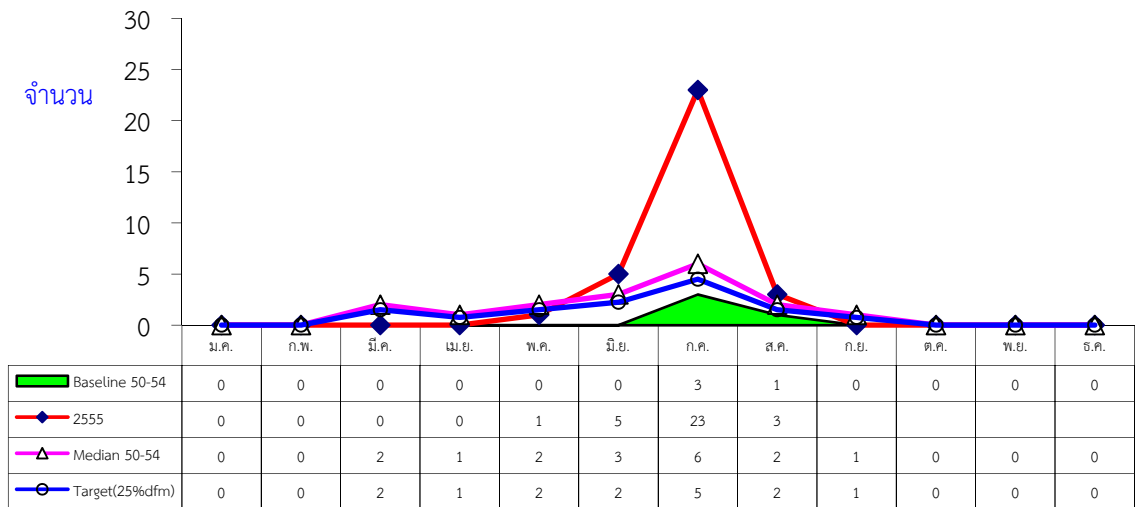
พบผู้ป่วยเพศชาย 21 ราย เพศหญิง 11 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.91 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี จำนวน 9 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี และ 5-9 ปี จำนวน 8, 8 และ 4 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด คือ นักเรียน จำนวน 24 ราย รองลงมา คือ ในปกครอง และงานบ้าน จำนวน 4 และ 2 ราย ตามลำดับ พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 23 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ สวาท อัตราป่วย 110.54 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ สามแยก สามัคคี กุดแห่ กุดเชียงหมี โคกสำราญ ห่องแขง และบุงคำ อัตราป่วย 87.13, 54.62, 47.69, 39.06, 9.64, 8.8 และ 7.77 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 8 และแนวโน้มการระบาดของโรคสูงกว่าค่ามัธยฐานในเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม ดังรูปที่ 9

รูปที่ 8 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออก อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ปี 2555

รูปที่ 9 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

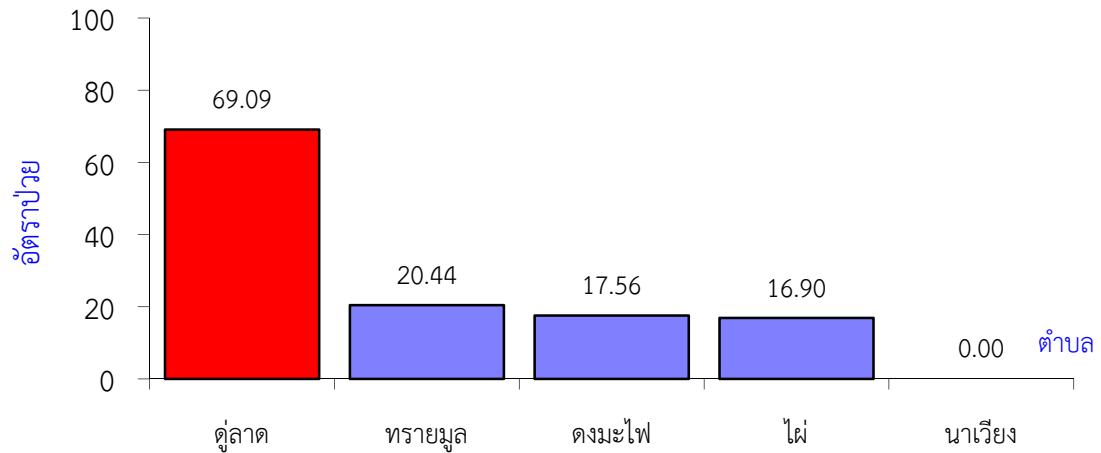
อำเภอทรายมูล

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 6 ราย อัตราป่วย 19.39 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

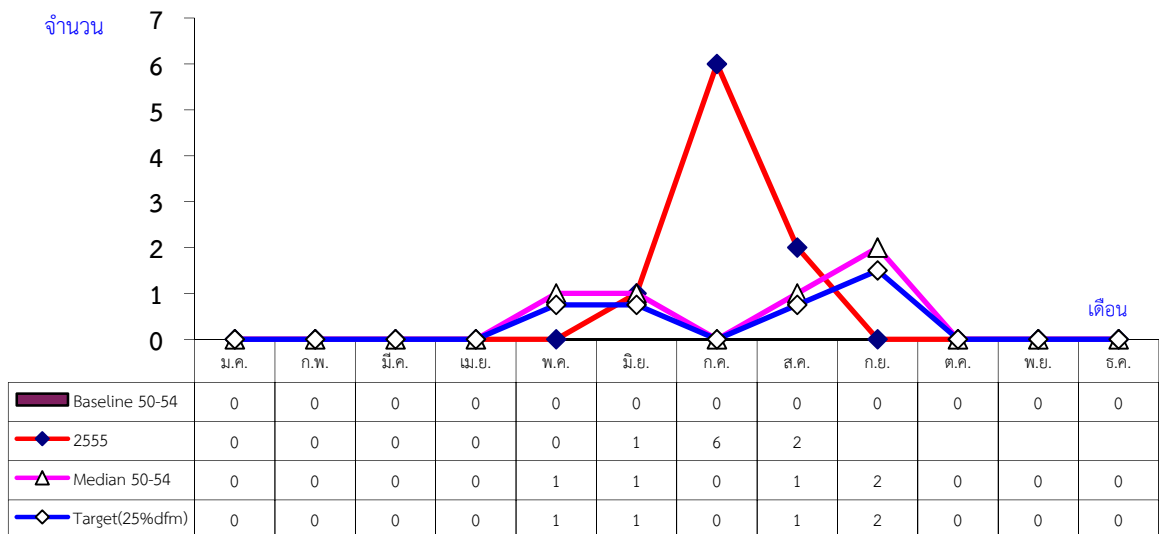
พบผู้ป่วยเพศหญิง 4 ราย เพศชาย 2 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 2.00 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี จำนวน 2 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี, 5-9 ปี และ 0-4 ปี จำนวน 2, 1 และ 1 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด คือ นักเรียน จำนวน 4 ราย รองลงมา คือ ในปกครอง และ ทหาร/ตำรวจ จำนวน 1 และ 1 ราย ตามลำดับ พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 4 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ตำบล อัตราป่วย 69.09 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ทรายมูล ดงมะไฟ และไผ่ อัตราป่วย 20.44, 17.56 และ 16.9 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 10 และแนวโน้มการระบาดของโรคสูงมากกว่าค่ามัธยฐานเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ดังรูปที่ 11

รูปที่ 10 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออก อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ปี 2555

รูปที่ 11 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

อำเภอป่าติ้ว

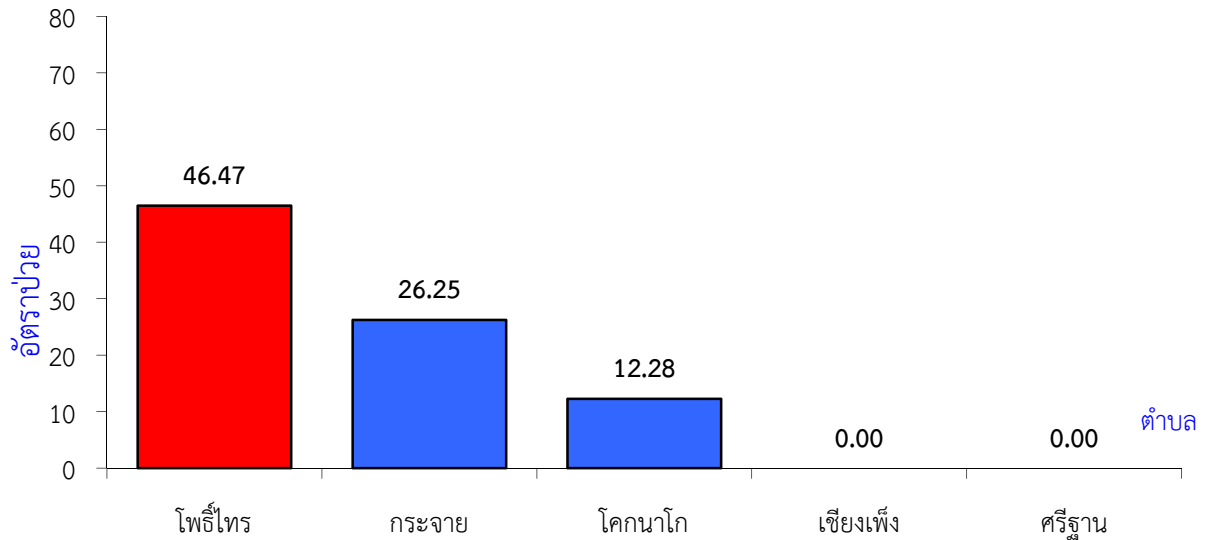
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 6 ราย อัตราป่วย 17.16 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศชาย 3 ราย เพศหญิง 3 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี จำนวน 4 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี และ 5-9 ปี จำนวน 1 และ 1 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วย คือ นักเรียน จำนวน 6 ราย พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนมิถุนายน จำนวน 3 ราย

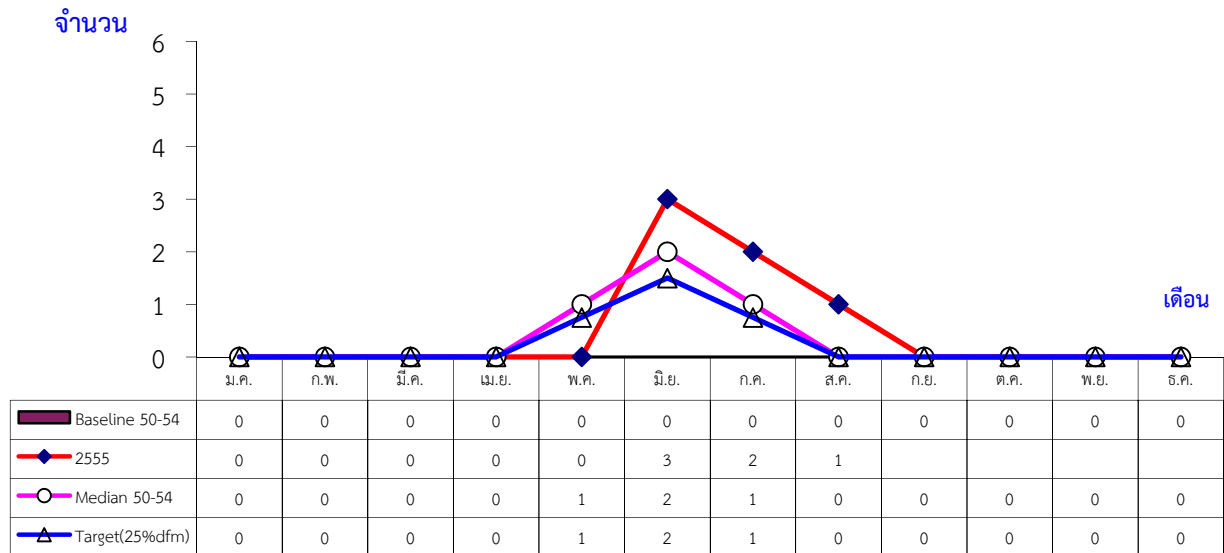
ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ โพนไทร อัตราป่วย 46.47 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กระจาย โคกนาโก และศรีฐาน อัตราป่วย 26.25 และ 12.28 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 12 และแนวโน้ม

การระบาดของโรคยังต่ำกว่าเป้าหมายการดำเนินงาน แต่มีจำนวนผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐานในเดือนมิถุนายน ถึง สิงหาคม ดังรูปที่ 13

รูปที่ 12 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออก อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ปี 2555

รูปที่ 13 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

อำเภอคำเขื่อนแก้ว

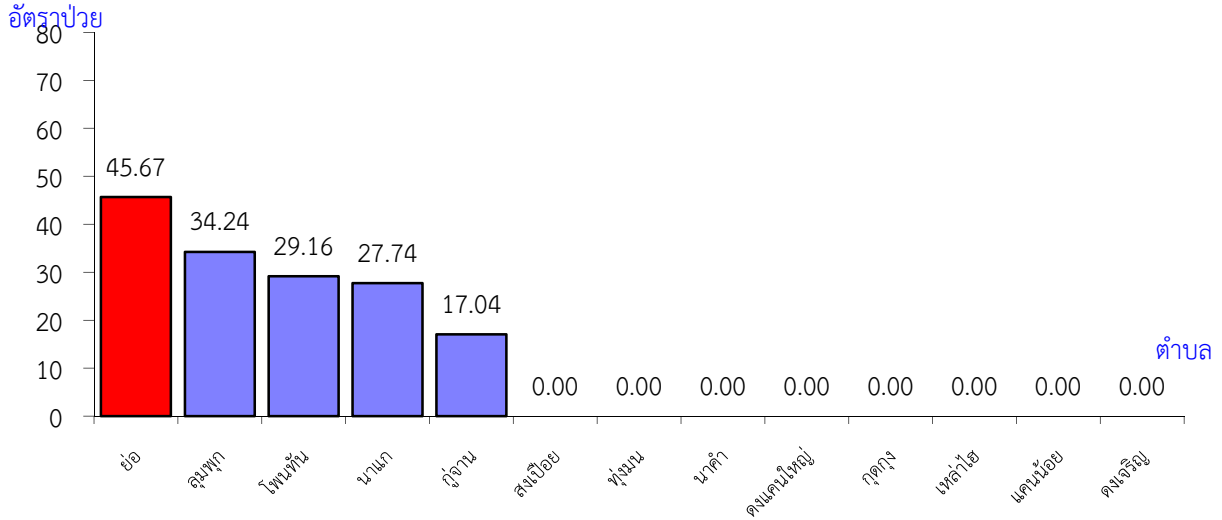
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 9 ราย อัตราป่วย 13.20 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

พบผู้ป่วยเพศหญิง 6 ราย เพศชาย 3 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 2.00 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี จำนวน 4 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี และ 35-44 ปี จำนวน 3 และ 1 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด คือ นักเรียน จำนวน 7 ราย รองลงมา คือ ในปกครอง และเกษตรกร จำนวน 1 และ 1 ราย ตามลำดับ พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 5 ราย

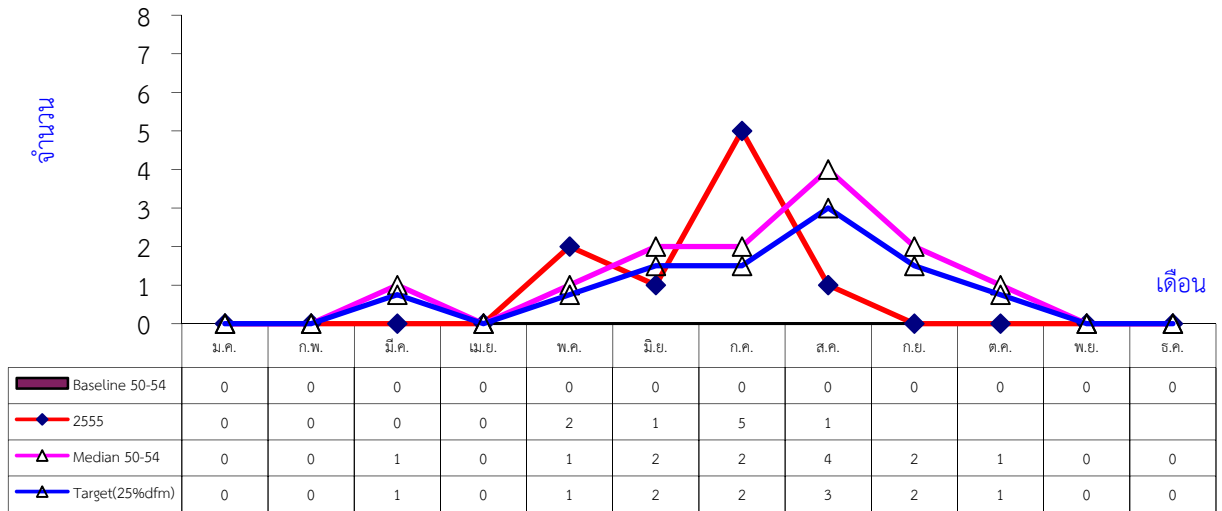

ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ย่อ อัตราป่วย 45.67 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ลุ่มพุก โพนทัน นานา และกุ้งจาน อัตราป่วย 34.24, 29.16, 27.74 และ 17.04 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 14 และ แนวโน้มการระบาดของโรคมียังมีจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานในเดือนพฤษภาคม และกรกฎาคม 2555 ดังรูปที่ 15

รูปที่ 14 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออก อำเภอคำชะโนด จังหวัดยโสธร ปี 2555

รูปที่ 15 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอคำชะโนด จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

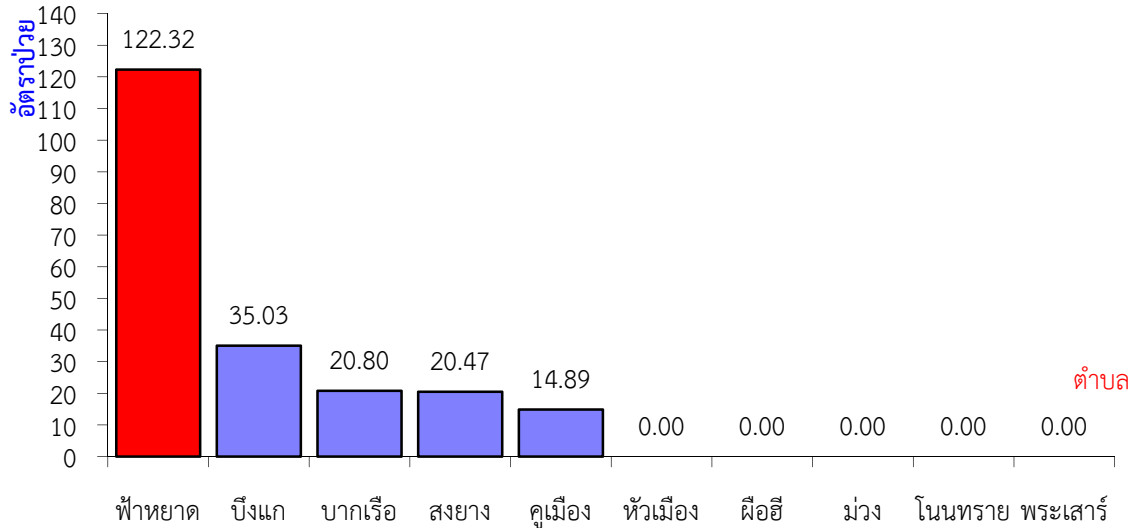
อำเภอมหาชนะชัย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 11 ราย อัตราป่วย 18.91 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

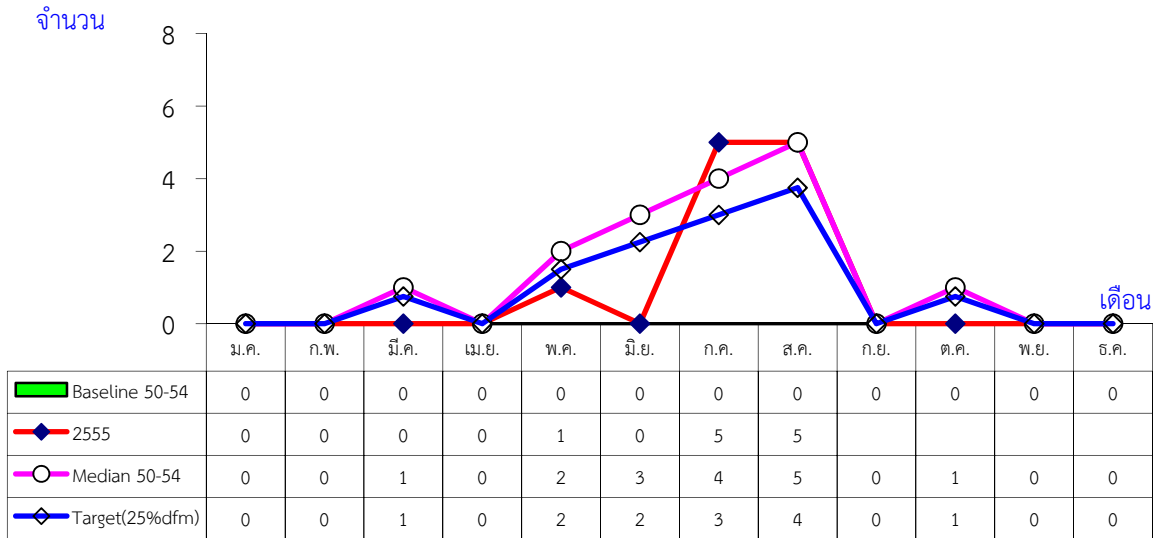
พบผู้ป่วยเพศหญิง 7 ราย เพศชาย 4 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1.75 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี จำนวน 7 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี และ 10-14 ปี จำนวน 2 และ 2 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด คือ นักเรียน จำนวน 11 ราย พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 5 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ฟ้ายาต อัตราป่วย 122.32 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ บึงแก บากเรือ สงยาง และคูเมือง อัตราป่วย 35.03, 20.8, 20.47 และ 14.89 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 16 และมีแนวโน้มการระบาดของโรคสูงขึ้นในเดือนกรกฎาคม ดังรูปที่ 17

รูปที่ 16 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออก อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ปี 2555

รูปที่ 17 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

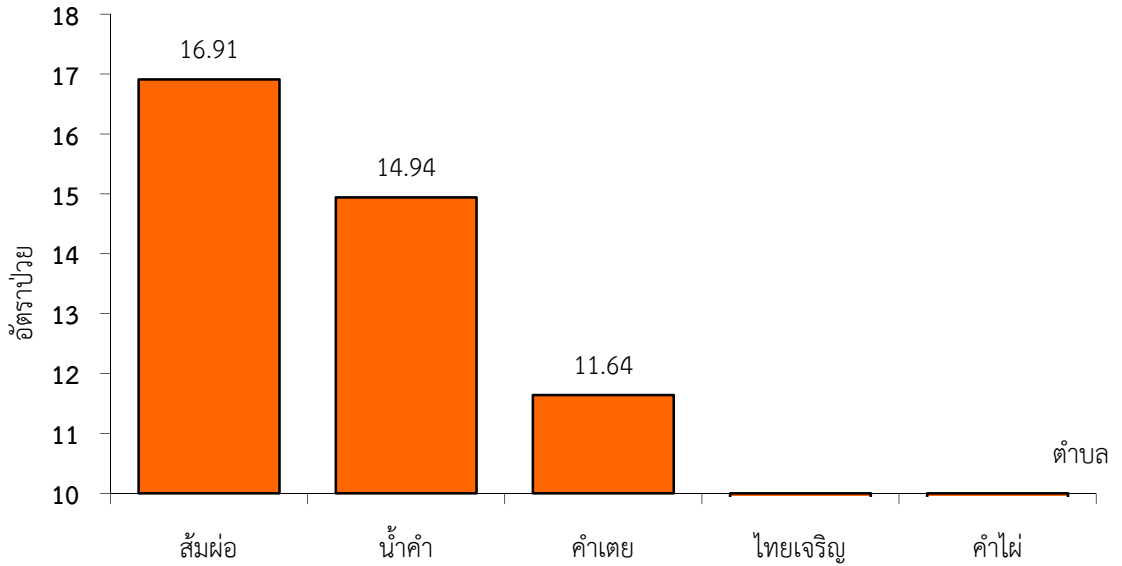
อำเภอไทยเจริญ

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 3 ราย อัตราป่วย 9.98 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

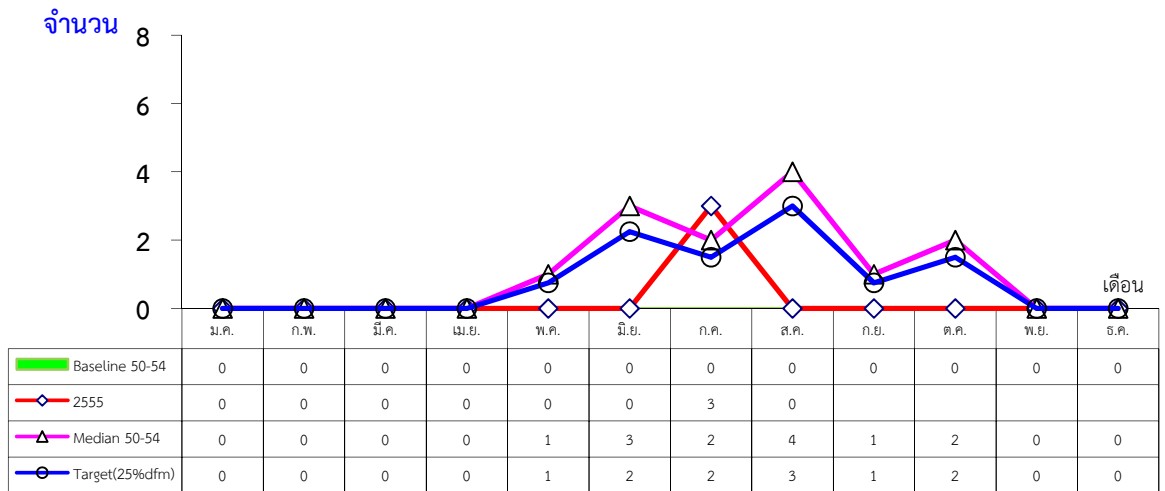
พบผู้ป่วยเพศชาย 2 ราย เพศหญิง 1 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 2.00 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี จำนวน 2 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี จำนวน 1 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุด คือ นักเรียน จำนวน 3 ราย พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 3 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ส้มผ่อ อัตราป่วย 16.91 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ น้ำคำ และคำเตย อัตราป่วย 14.94 และ 11.64 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 18 และมีแนวโน้มการระบาดของโรคสูงขึ้นในเดือนกรกฎาคม ดังรูปที่ 19

รูปที่ 18 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออก อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร ปี 2555

รูปที่ 19 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

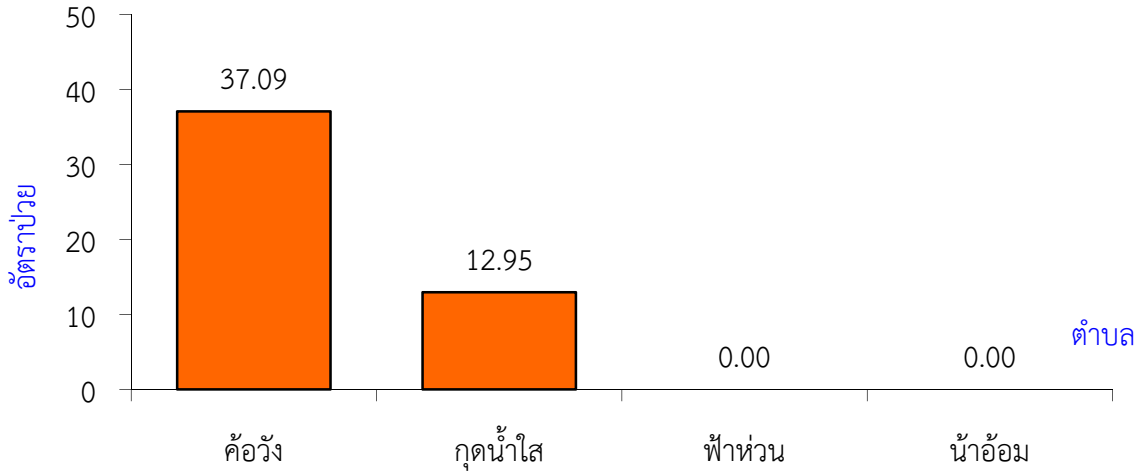

อำเภอค้อวัง

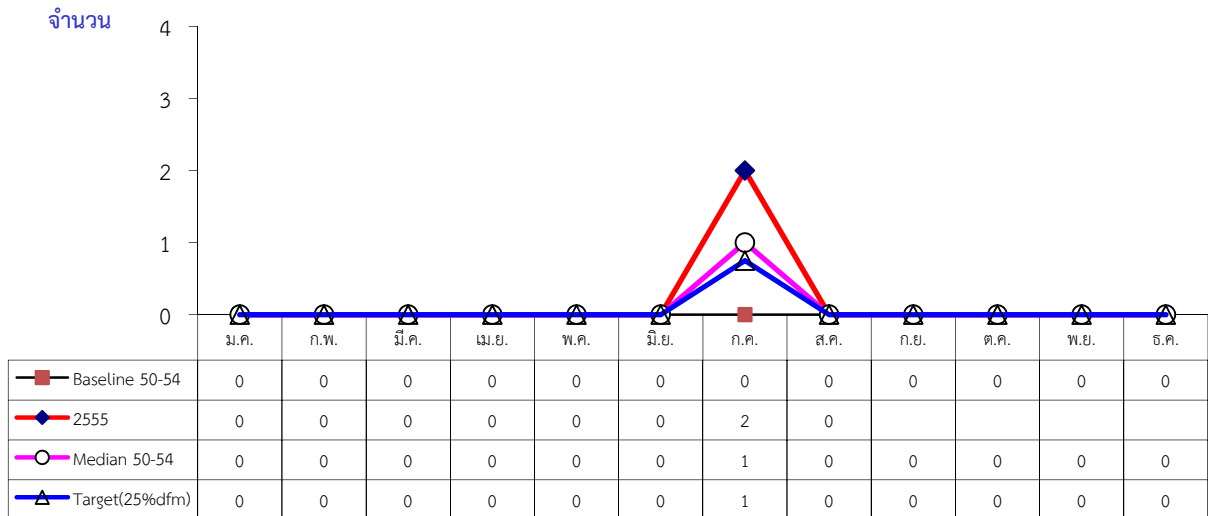
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 17 สิงหาคม 2555 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม จำนวนทั้งสิ้น 2 ราย อัตราป่วย 7.68 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต พบผู้ป่วยเพศหญิง 2 ราย กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี จำนวน 1 ราย รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 0-4 ปี จำนวน 1 ราย ตามลำดับ อาชีพที่มีผู้ป่วย คือ ในปกครอง จำนวน 1 ราย และนักเรียน จำนวน 1 ราย ตามลำดับ พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม จำนวน 2 ราย

ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ค้อวัง อัตราป่วย 37.09 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กุดน้ำใส อัตราป่วย 12.95 ต่อประชากรแสนคน ดังรูปที่ 20 และมีแนวโน้มการระบาดของโรคสูงในเดือนกรกฎาคม ดังรูปที่ 21

รูปที่ 20 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคไข้เลือดออก อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ปี 2555

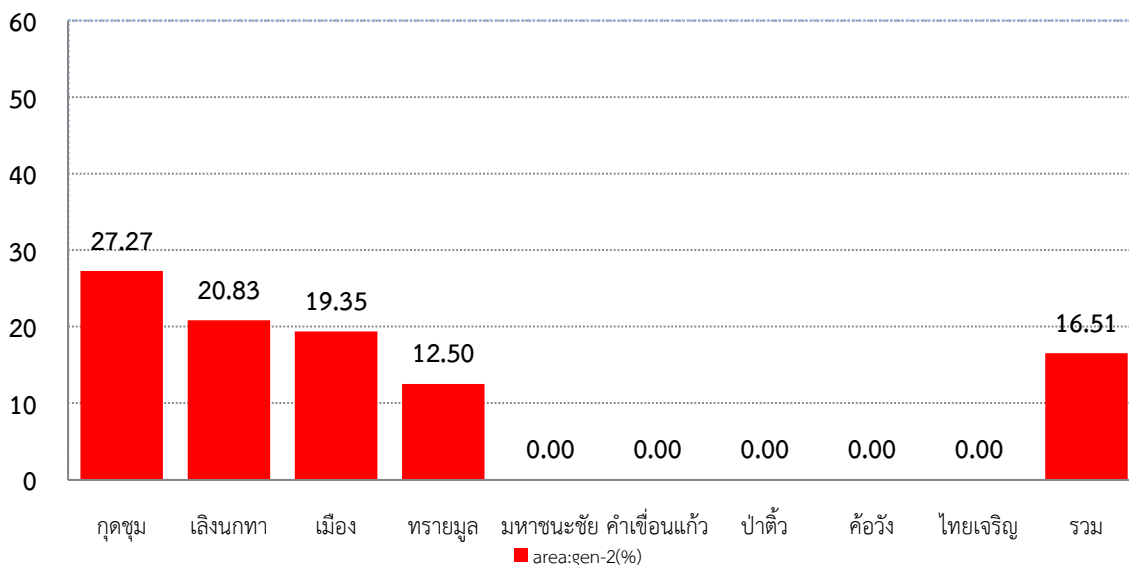

รูปที่ 21 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ปี พ.ศ.2555 เปรียบเทียบค่า baseline, target และ median

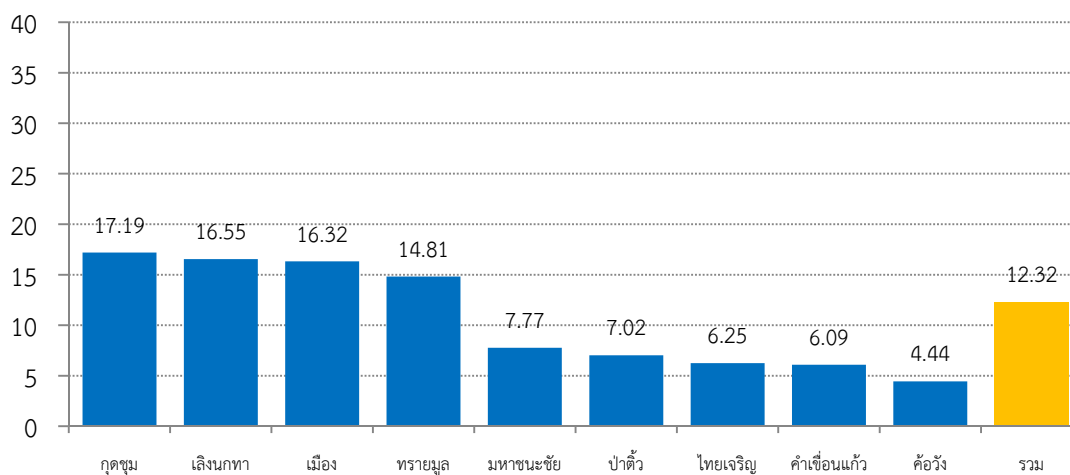

จากผลการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก พบว่า จังหวัดยโสธร มีหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน 885 หมู่บ้าน หมู่บ้านที่มีรายงานผู้ป่วย จำนวน 109 หมู่บ้าน และหมู่บ้านที่เกิด second generation จำนวน 18 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 16.51 ของหมู่บ้านที่มีรายงานผู้ป่วย (เป้าหมายไม่เกินร้อยละ 50) ซึ่งอำเภอที่มีพื้นที่เกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออกระบาดจนเกิด second generation มากที่สุด คือ กุดชุม ร้อยละ 27.27 รองลงมา คือ เลิงนกทา และเมือง ร้อยละ 20.83 และ 19.35 ตามลำดับ ดังรูปที่ 22 ส่วนอำเภอที่มีหมู่บ้าน/ชุมชนมีรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกมากที่สุด คือ กุดชุม ร้อยละ 17.17 รองลงมา คือ เลิงนกทา และเมือง ร้อยละ 16.55 และ 16.32 ตามลำดับ ดังรูปที่ 23

รูปที่ 22 ร้อยละหมู่บ้านที่มี Generation2 ต่อหมู่บ้านที่มีผู้ป่วย
จำแนกรายอำเภอ จังหวัดยโสธร ปี 2555

รูปที่ 23 ร้อยละหมู่บ้านที่มีผู้ป่วยใช้เลือดออกต่อหมู่บ้านทั้งหมด จำแนกราย
อำเภอ จังหวัดยโสธร ปี 2555

มาตรการเร่งรัดการป้องกันและควบคุมโรคโรคไข้เลือดออกจังหวัดยโสธร

1. มาตรการการป้องกันการเกิดโรค

1) แจ้งให้ประชาชนทุกหลังคาเรือนควบคุมลูกน้ำยุงลายโดยให้ดำเนินการต่อไปนี้ (5 ป 5 ร)

1.1) ปิด ปิดภาชนะน้ำดื่ม น้ำใช้ทุกชนิดให้มิดชิด เพื่อป้องกันยุงลายวางไข่

1.2) เปลี่ยน เปลี่ยนน้ำในแจกัน ดอกไม้ จานรองขาตู้กับข้าว และภาชนะใส่น้ำที่ให้สัตว์เลี้ยงต่างๆ ภายในบ้านเรือน เช่น นก ไก่ สุนัข แมว ทุกสัปดาห์ หรือใส่เกลือแกง น้ำส้มสายชู ล้างภาชนะน้ำดื่ม น้ำใช้ ทุกๆ 7 วัน เพื่อป้องกันยุงลายวางไข่

1.3) ปล่อย ปล่อยปลากินลูกน้ำ เช่นปลาหางนกยูง ในโอ่งน้ำ บ่อน้ำ หรืออ่างน้ำ อ่างบัว เพื่อทำลายลูกน้ำยุงลาย

1.4) ปรับปรุง ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในบ้าน นอกบ้าน ที่สาธารณะ ไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เก็บ คว้า ทำลายภาชนะน้ำขังที่ไม่ใช้ เช่น กระจบอง ยางรถ เศษวัสดุอื่นที่เวลาฝนตกแล้วจะทำให้เกิดน้ำขังได้ หรือเก็บเข้าไว้ในร่ม

หมั่นทำความสะอาดบริเวณบ้าน และ สวน ไม่ให้มีใบไม้ สะสม ที่อาจเป็นแหล่งน้ำขัง และแหล่งเพาะพันธุ์ยุงได้ เวลาฝนตก

ใส่ทรายที่มีฟอสในภาชนะน้ำขังที่ไม่สามารถล้างได้ทุก ๆ 7 วัน ถ้าไม่พอเพียงขอรับได้ที่สถานีอนามัย

กำจัดยุงลายตัวแก่ โดย วิธี ฉีดยากันยุง ใช้ไม้ตียุงไฟฟ้า จุดยากันยุง ควรป้องกันไม่ให้ยุงกัด โดยนอนกางมุ้ง ไม่อยู่ในที่มืด ทายากันยุง

1.5) ปฏิบัติ ปฏิบัติตามมาตรการ 5 ป คือ ปิด เปลี่ยน ปล่อย ปรับปรุง **ทุก 7 วัน** เพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลายและตัววงจรยุงลายที่เป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออก

และเน้นมาตรการ 5 ป ในสถานที่ 5 ร ซึ่งเป็นแหล่งเสี่ยงสูงต่อการได้รับเชื้อไข้เลือดออก ดังนี้

- 1.1) โรงเรือน หมายถึง บ้าน หอพัก ที่อยู่อาศัย รวมทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- 1.2) โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาทุกระดับ ทั้งภาครัฐและเอกชน
- 1.3) โรงพยาบาล หมายถึง สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ ทั้งภาครัฐและเอกชน
- 1.4) โรงงาน หมายถึง สถานประกอบการ ทั้งภาครัฐวิสาหกิจและเอกชน
- 1.5) โรงทาน หมายถึง วัดหรือสถานประกอบพิธีทางศาสนา

2) ให้ประสานไปยังโรงเรียนทุกแห่งขอความร่วมมือให้นักเรียนร่วมกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในโรงเรียน และในหมู่บ้านทุกทุกสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้งจนกว่าสถานการณ์จะสงบ

2. มาตรการการควบคุมโรค กรณีที่มีผู้ป่วยในพื้นที่

1) ให้เร่งกำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านผู้ป่วยและบริเวณรอบบ้านผู้ป่วยควรดำเนินการในรัศมีอย่างน้อย 100 เมตร ประเมินค่าดัชนีความชุกของลูกน้ำยุงลายในพื้นที่ที่เกิดโรคไม่ให้มีลูกน้ำทุกภาชนะ และทุกหลังคาเรือน (หลังการควบคุมโรคแล้วควรมีค่า HI=0 หรือมีค่าใกล้ 0 มากที่สุด)

2) ให้ใช้มาตรการเร่งด่วนสำหรับการควบคุมการระบาด คือ การพ่นเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัยโดยให้ดำเนินการควบคุมแหล่งแพร่โรคภายใน 24 ชั่วโมง และปฏิบัติตามการกระจายของผู้ป่วย ดังนี้

- หากเกิดมีผู้ป่วยควรดำเนินการพ่นสารเคมีในบ้านผู้ป่วยและพื้นที่รอบบ้านผู้ป่วยในรัศมีอย่างน้อย 100 เมตร การพ่นสารเคมีควรดำเนินการอย่างน้อย 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน
- หากเกิดมีผู้ป่วยกระจายทั่วไปในชุมชนหรือหมู่บ้าน ควรพ่นทุกหลังคาเรือนในชุมชน และควรพ่นเคมีให้มีบริเวณกั้นกลาง(Barrier Zone) ที่ปลอดภัยรอบชุมชนนั้นด้วย หากมีหมู่บ้านอื่นอยู่ข้างเคียงก็ควรพิจารณาพ่นเคมีเพิ่มเติมให้แก่หมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงนั้นด้วย

3) สอบสวนและค้นหาแหล่งรังโรค เพื่อตัดวงจรการแพร่ระบาดของเชื้อโรคและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์
ยุงลาย และส่งรายงานสอบสวนโรคเบื้องต้นให้กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อภายใน 48 ชั่วโมง หลังจากได้รับ
รายงานโรค

ทั้งนี้ ในพื้นที่เสี่ยงหรือมีการเคลื่อนย้ายประชากรหรือพื้นที่ที่มีการระบาด ให้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดตั้งระบบประสานงาน สั่งการ เพื่อติดตามสถานการณ์โรครายวัน
- 2) ดำเนินการควบคุมยุงพาหะแบบเฉพาะหน้า และรวดเร็ว
- 3) สื่อสารความเสี่ยง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีกลุ่มนักท่องเที่ยว
- 4) ฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคไขเลือดออกในพื้นที่อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง
- 5) ดูแลผู้ป่วยไม่ให้เสียชีวิต โดยขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ กรมการแพทย์